

Інноваційні освітні технології як засіб формування професійних компетентностей бакалаврів

Ольга Миколаївна Павелько¹, Юлія Євгенівна Халемендик²
Олег Юліанович Бубела², Інна Павлівна Кіктенко³

Опубліковано	Секція	УДК
30.04.2025	Економіка	796.41:378.147:811.111'2 76.6:004.9

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17244263>

Анотація. У статті висвітлено сучасні тенденції та підходи до удосконалення викладання освітнього компонента «Гімнастика з методиками викладання» у підготовці бакалаврів спеціальності А7 «Фізична культура і спорт» у закладах вищої освіти. Обґрунтовано, що традиційна система викладання потребує оновлення з огляду на зростаючі вимоги до професійної компетентності майбутніх фахівців. Акцент зроблено на інтеграції інноваційних педагогічних технологій, які забезпечують поєднання класичних засобів розвитку рухових якостей із сучасними формами організації освітнього процесу. Особлива увага приділена впровадженню технології *flipped classroom*, яка дозволяє перенести засвоєння теоретичного матеріалу у площину самостійної роботи студентів, водночас використовуючи аудиторний час для практичних занять, відпрацювання технічних елементів та розвитку методичних навичок. Додатковим інструментом удосконалення навчального процесу виступає застосування цифрових засобів відеоаналізу рухів, що забезпечують об'єктивність оцінювання, наочність і можливість корекції помилок у режимі реального часу. Важливою складовою дослідження є інтеграція іноземної підготовки. Під час вивчення освітнього компонента «Іноземна мова» викладач робить акцент на засвоєнні англійської спортивної термінології, зокрема тієї, що стосується гімнастики (*handstand, cartwheel, vault, balance beam, somersault* тощо). Це дозволяє студентам орієнтуватися у міжнародних науково-методичних джерелах, ефективно презентувати результати власних досліджень і розробок, брати участь у міжнародних конференціях та освітніх

¹кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичної культури і спорту Запорізький національний університет вул. Університетська, 66, Запоріжжя, Україна <https://orcid.org/0000-0001-5919-8662> olysiknik@ukr.net

² кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування, Запорізький національний університет вул. Університетська, 66-А, м. Запоріжжя, Україна, orcid.org/0000-0001-5335-5292, halemendyk@gmail.com

³кандидат наук із фізичного виховання, доцент, завідувач кафедри гімнастики, Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, вул. Костюшка, 11, Львів, Україна orcid.org/0000-0001-6815-4143 bubelaoleg@gmail.com

⁴старший викладач кафедри фізичної культури і спорту Хортицька національна академія, вул. Наукове містечко, 59, Запоріжжя, Україна [orcid 0009-0000-2194-6813](https://orcid.org/0009-0000-2194-6813). ki.ktenko1407@gmail.com

програмах академічної мобільності. Отримані результати підтверджують, що інтеграція традиційних та інноваційних форм навчання створює умови для комплексного розвитку студентів: удосконалює техніку виконання вправ, формує методичні й дослідницькі навички, розвиває іншомовну професійну комунікацію, підвищує рівень готовності до майбутньої професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту. Запропонований підхід може бути використаний як ефективна модель модернізації освітнього процесу у вітчизняних і зарубіжних закладах вищої освіти.

Ключові слова: гімнастика, іноземна мова, flipped classroom, цифровий відеоаналіз, професійна підготовка, компетентності.

Innovative Educational Technologies in Bachelor Training: A Tool for Forming Professional Competencies

Abstract. The article highlights current trends and approaches to improving the teaching of the educational component “Gymnastics with Teaching Methods” in the preparation of bachelor’s degree students majoring in Physical Culture and Sports (specialty 017) in higher education institutions. It is substantiated that the traditional system of teaching requires modernization in view of the growing demands for the professional competence of future specialists. The emphasis is placed on the integration of innovative pedagogical technologies, which combine classical means of developing motor skills with modern forms of organizing the educational process. Special attention is paid to the implementation of the flipped classroom technology, which shifts the acquisition of theoretical knowledge into the sphere of students’ independent work while using classroom time for practical training, mastering technical elements, and developing methodological skills. An additional tool for enhancing the educational process is the use of digital movement analysis systems, which provide objective assessment, visual feedback, and the possibility of error correction in real time. Another important aspect of the study is the integration of foreign language training. Within the framework of the educational component “Foreign Language for Professional Purposes”, the teacher focuses on mastering English-language sports terminology, particularly terms related to gymnastics (handstand, cartwheel, vault, balance beam, somersault, etc.). This enables students to navigate international scientific and methodological sources, effectively present the results of their research and teaching projects, and participate in international conferences and academic mobility programs. The findings confirm that the integration of traditional and innovative learning forms creates conditions for the comprehensive development of students: improving technical skills, forming methodological and research competencies, developing foreign language professional communication, and enhancing readiness for future professional activities in the field of physical culture and sports. The proposed approach can be applied as an effective model for modernizing the educational process in both domestic and international higher education institutions.

Keywords: gymnastics, foreign language, flipped classroom, digital movement analysis, professional training, competencies.

Вступ

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв’язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Гімнастика є одним із базових видів фізичного виховання, що відіграє ключову роль у формуванні рухової культури, розвитку основних фізичних

якостей та забезпеченні всебічної підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. У сучасних умовах реформування освіти та зростання вимог до якості професійної підготовки постає необхідність поєднання традиційних гімнастичних засобів із новітніми методиками та технологіями викладання. Це зумовлює потребу у створенні системного підходу до вивчення дисципліни «Гімнастика з методиками викладання», який дозволить здобувачам оволодіти не лише технікою вправ, а й педагогічними інструментами їх ефективного навчання різних вікових і підготовчих груп.

З наукової точки зору проблема полягає у пошуку оптимальних методичних рішень, що забезпечують розвиток силових, координаційних і гнучкісних здібностей студентів у поєднанні з формуванням професійних компетентностей педагога-тренера. З практичної – у необхідності підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних адаптувати класичні та інноваційні методики гімнастики до сучасних освітніх стандартів і потреб суспільства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У наукових працях українських дослідників (Айунц & Мельничук, 2010; Худолій, 2008; Малинський та ін., 2021) висвітлюються фундаментальні основи методики викладання гімнастики, окреслюється її роль у розвитку рухових здібностей та формуванні професійних компетентностей майбутніх учителів фізичної культури. Однак ці праці здебільшого орієнтовані на класичні підходи і лише частково враховують сучасні вимоги до освітнього процесу.

У більш нових дослідженнях (Єретик, 2025; Стасенко, 2025) наголошується на необхідності модернізації дисципліни, інтеграції інноваційних педагогічних технологій та цифрових інструментів у процес підготовки бакалаврів. Зарубіжні автори (Ghorbel et al., 2025; Jurat, 2024; Ömer, 2024) пропонують сучасні освітні підходи, такі як перевернутий клас, компетентнісний підхід та експериментальні підтвердження ефективності гімнастики для розвитку фізичних якостей студентів.

Варто відзначити й наші попередні дослідження (Павелько, Пономарьов, Царенко, & Сокирко, 2024), де було обґрунтовано напрями удосконалення викладання дисципліни «Гімнастика з методиками викладання» для майбутніх тренерів спеціальності А7 «Фізична культура і спорт», що підтвердило доцільність інтеграції інноваційних освітніх технологій у традиційну методичну систему.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри наявність фундаментальних праць (Айунц & Мельничук, 2010; Худолій, 2008; Малинський та ін., 2021), сучасних публікацій (Єретик, 2025; Стасенко, 2025) та наших попередніх досліджень (Павелько, Пономарьов, Царенко, & Сокирко, 2024), низка аспектів викладання дисципліни «Гімнастика з методиками викладання» залишається недостатньо розробленою. Зокрема, недостатньо досліджено ефективність впровадження інноваційних освітніх технологій (flipped classroom, змішане навчання, відеоаналіз рухів) у процесі вивчення гімнастики; бракує системних робіт, які б інтегрували методичну підготовку майбутніх тренерів із розвитком педагогічних компетентностей викладача в умовах цифровізації освіти; обмежено розкрито можливості застосування біомеханічного та психофізіологічного аналізу рухів як засобу підвищення якості викладання; не сформовано єдиного підходу до оцінювання результатів навчання у дисципліні, що ускладнює порівняння ефективності різних методик.

Таким чином, проблема модернізації викладання гімнастики у підготовці бакалаврів спеціальності А7 «Фізична культура і спорт» полягає у пошуку та науковому обґрунтуванні таких методичних моделей, які б поєднували класичні традиції дисципліни з інноваційними педагогічними технологіями, забезпечуючи формування як практичних умінь, так і професійних компетентностей майбутніх фахівців.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою даної статті є наукове обґрунтування та удосконалення викладання дисципліни «Гімнастика з методиками викладання» для бакалаврів спеціальності А7 «Фізична культура і спорт» шляхом інтеграції сучасних педагогічних технологій у традиційну систему підготовки, що забезпечить формування професійних компетентностей майбутніх фахівців у сфері фізичної культури і спорту.

Завдання статті:

1. Проаналізувати сучасний стан науково-методичного забезпечення викладання дисципліни «Гімнастика з методиками викладання» у вітчизняній та зарубіжній практиці.

2. Визначити проблемні аспекти та «білі плями» у методиці викладання гімнастики для майбутніх фахівців спеціальності А7 «Фізична культура і спорт».

3. Обґрунтувати доцільність інтеграції інноваційних педагогічних технологій (flipped classroom, змішане навчання, цифрові засоби відеоаналізу рухів тощо) у традиційну систему викладання.

4. Розробити методичні рекомендації щодо удосконалення викладання дисципліни, спрямовані на формування професійних компетентностей бакалаврів у сфері фізичної культури і спорту.

Об'єкт дослідження: процес викладання дисципліни «Гімнастика з методиками викладання» у системі професійної підготовки бакалаврів спеціальності А7 «Фізична культура і спорт».

Предмет дослідження: методичні підходи, педагогічні технології та інноваційні засоби, що застосовуються у викладанні дисципліни «Гімнастика з методиками викладання» з метою формування професійних компетентностей майбутніх фахівців.

Результати

Проведений аналіз і педагогічний експеримент засвідчили, що інтеграція інноваційних педагогічних технологій у традиційну систему викладання дисципліни «Гімнастика з методиками викладання» сприяє якісним змінам у професійній підготовці бакалаврів спеціальності А7 «Фізична культура і спорт».

Порівняльний аналіз засвідчив, що використання інноваційних освітніх технологій у викладанні дисципліни «Гімнастика з методиками викладання» забезпечує суттєво вищий рівень результативності у порівнянні з традиційними підходами. Встановлено, що інтеграція змішаного навчання, технології flipped classroom та цифрових засобів відеоаналізу рухів сприяє не лише більш якісному засвоєнню теоретичного матеріалу та розвитку рухових якостей студентів, але й формуванню стійкої мотивації до навчання та зростанню методичної компетентності, та дає підстави стверджувати, що інноваційна модель викладання створює умови для комплексного розвитку здобувачів освіти й підвищує їх готовність до майбутньої професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

Перевернутий клас (flipped classroom) передбачає зміщення акцентів у навчальному процесі: здобувачі опрацьовують теоретичний матеріал (лекції у відеоформаті, інтерактивні презентації, методичні статті) самостійно до заняття, а аудиторний час використовується для виконання практичних вправ, обговорення методичних аспектів та аналізу типових помилок.

У контексті гімнастики ця технологія забезпечує раціональне використання часу: замість повторного прослуховування лекції на занятті студенти виконують вправи під наглядом викладача; активізацію самостійної діяльності: самостійне вивчення базових теоретичних положень розвиває навички самоконтролю та самоорганізації; можливість індивідуалізації: студенти можуть переглядати відеоматеріали у зручному темпі, що дозволяє краще засвоїти складні рухові елементи; поглиблене практичне

відпрацювання: аудиторний час зосереджено на технічних діях, їх вдосконаленні та методиці навчання, а не на теорії.

Таким чином, *flipped classroom* перетворює заняття з «пасивної лекції» на інтерактивну взаємодію, де студенти набувають не лише технічних, а й методичних компетентностей.

Використання цифрових платформ і мобільних додатків для відеоаналізу рухів (наприклад, Dartfish, Kinovea, Hudl Technique) відкриває нові можливості для навчання та викладання гімнастики. Основні переваги:

1. Об'єктивізація процесу навчання: відеоаналіз дозволяє порівняти виконання вправи студентом із еталонною технікою, виявити помилки, які важко помітити в динаміці «на око».

2. Зворотний зв'язок у реальному часі: студенти бачать себе збоку, що сприяє формуванню корекційної дії та розвитку рефлексивних умінь.

3. Можливість поетапного аналізу: уповільнене відтворення, накладання траєкторій руху, аналіз кутів у суглобах дозволяють глибше зрозуміти біомеханіку вправ.

4. Підвищення мотивації: візуальний прогрес, фіксація поліпшень у виконанні рухів стимулює студентів до систематичної роботи.

5. Методична підготовка: майбутні вчителі та тренери навчаються використовувати відеоаналіз як інструмент навчання та контролю, що є важливим компонентом їх професійних компетентностей.

Поєднання *flipped classroom* та відеоаналізу створює інноваційну модель викладання, де студенти готуються заздалегідь (теорія та методика), отримують у класі практику та реальний досвід застосування, аналізують власні результати з використанням цифрових інструментів, розробляють навички самокорекції та методичного пояснення вправ іншим.

Вищезазначене формує у здобувачів дослідницько-методичний підхід до вивчення гімнастики: від проблеми (чому вправа виконується неправильно) до пошуку рішення (корекційні вправи, нові методи навчання).

Інноваційна модель викладання дисципліни «Гімнастика з методиками викладання» створює умови для комплексного розвитку здобувачів освіти завдяки поєднанню класичних засобів гімнастики з сучасними педагогічними технологіями. Її ключова перевага полягає у здатності забезпечити багатовекторний вплив на підготовку студентів: від оволодіння технікою вправ та розвитку фізичних якостей до формування методичних, комунікативних і дослідницьких компетентностей, які визначають професійну спроможність майбутнього фахівця.

По-перше, використання інтерактивних освітніх технологій (змішане навчання, *flipped classroom*, відеоаналіз рухів, цифрові тренажери) підсилює пізнавальну активність студентів, сприяє розвитку критичного мислення, формує навички самостійної роботи з інформацією, що дозволяє перейти від пасивного засвоєння знань до активної участі у навчальному процесі, що є ключовим для сучасних освітніх стандартів.

По-друге, інноваційна модель сприяє гармонійному розвитку рухових і фізіологічних якостей, адже поєднання класичних гімнастичних вправ із новітніми засобами біомеханічного контролю та сенсомоторних тренувань забезпечує не лише вдосконалення координації, сили, гнучкості та витривалості, а й створює умови для індивідуалізації навантажень відповідно до рівня підготовленості кожного студента.

По-третє, інноваційна модель формує методичну компетентність майбутніх викладачів і тренерів, адже вони залучаються до моделювання та проведення власних

занять, аналізу результатів і пошуку оптимальних методичних рішень, що розвиває педагогічну рефлексію, вміння адаптувати навчальний матеріал до потреб конкретної аудиторії та використовувати сучасні засоби навчання.

По-четверте, інтеграція цифрових технологій у процес навчання зміцнює практичну готовність до професійної діяльності, адже сучасний ринок праці у сфері фізичної культури і спорту потребує фахівців, здатних поєднувати класичну методичну базу з інноваційними формами викладання, цифровим моніторингом та доказовим підходом до організації навчально-тренувального процесу.

Таким чином, інноваційна модель викладання не лише модернізує традиційний навчальний процес, але й формує комплексну професійну готовність здобувачів: знання й уміння з техніки та методики гімнастики, здатність організувати та оцінювати навчальний процес, навички критичного аналізу й використання цифрових інструментів, що забезпечує відповідність підготовки сучасним освітнім стандартам і реальним потребам професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

Встановлено, що застосування моделі змішаного навчання та технології flipped classroom забезпечує зростання рівня навчальної автономії студентів завдяки попередньому самостійному опрацюванню теоретичного матеріалу та ефективнішому використанню аудиторного часу; покращення якості засвоєння техніки базових і спеціальних гімнастичних вправ, що підтверджено результатами контрольних тестів та біомеханічного аналізу рухів; підвищення рівня методичної компетентності здобувачів, що проявилось у здатності розробляти й реалізовувати власні фрагменти занять із гімнастики з урахуванням принципів індивідуалізації та диференціації; зростання мотивації до навчання за рахунок використання інтерактивних цифрових ресурсів (відеоаналіз рухових дій, симуляційні платформи, мобільні додатки для моніторингу фізичних показників).

Отримані результати підтверджують, що поєднання класичних методик викладання гімнастики з інноваційними освітніми технологіями створює синергетичний ефект: забезпечує комплексний розвиток рухових якостей студентів, формує у них дослідницько-методичні навички та підвищує готовність до майбутньої професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту, що проявляється у кількох взаємопов'язаних аспектах.

Отже, студенти набувають умінь пошуку, аналізу та критичної оцінки наукової інформації, що є основою для побудови власних педагогічних і тренерських рішень. Залучення до аналізу літератури, порівняння методик і їх адаптації до конкретних умов розвиває навички наукового мислення.

Також, в умовах інноваційної моделі навчання формується здатність до проектування та апробації навчальних занять, у тому числі з використанням цифрових ресурсів. Це дозволяє студентам оволодівати методами педагогічного експерименту, аналізу результатів і корекції власної діяльності.

Крім того, важливим результатом є розвиток рефлексивних умінь, коли майбутні фахівці здатні оцінювати ефективність власних методичних підходів, виявляти сильні й слабкі сторони організації занять та шукати оптимальні шляхи удосконалення навчального процесу.

Можна додати, що інноваційна модель створює умови для інтеграції знань з різних дисциплін (біомеханіка, педагогіка, психологія, інформаційні технології), що формує у студентів системне бачення професійної діяльності й підвищує їх конкурентоспроможність на ринку праці.

У підсумку, отримані дослідницько-методичні навички та здатність до інтеграції сучасних освітніх технологій стають фундаментом не лише для ефективного викладання гімнастики, а й для успішної реалізації професійної кар'єри у сфері фізичної

культури і спорту – як у ролі вчителя, тренера, так і організатора навчально-тренувального процесу.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика результатів викладання дисципліни
«Гімнастика з методиками викладання»

Компонент підготовки	Традиційна методика	Інноваційна методика (змішане навчання, <i>flipped classroom</i> , цифрові технології)	Отримані ефекти
Теоретичні знання	Лекційний виклад, обмежене використання джерел	Самостійне опрацювання матеріалів, інтерактивні відеолекції, онлайн-бібліотеки	Зростання автономії навчання, критичне мислення
Практичні навички	Демонстрація вправ викладачем та їх відтворення студентами	Відеоаналіз техніки, симуляції, поступове ускладнення завдань	Покращення точності виконання, індивідуалізація підготовки
Методична компетентність	Вивчення методики за підручником	Розробка й проведення студентами власних фрагментів занять з цифровим супроводом	Розвиток педагогічних та організаційних умінь
Мотивація до навчання	Формальна участь у заняттях, контроль знань викладачем	Інтерактивні завдання, змагальні елементи, мобільні додатки для самоконтролю	Підвищення зацікавленості, активна участь
Рухові якості	Загальний розвиток сили, гнучкості та координації	Цільові програми (пліометрика, координаційні тренажери, біомеханічний контроль)	Вищий приріст силових, координаційних і швидко-силових показників
Готовність до професії	Теоретична обізнаність, обмежений практичний досвід	Інтеграція класичних і сучасних методів викладання, цифрові інструменти	Формування комплексної професійної компетентності

Отримані результати підтверджують висновки попередніх досліджень щодо необхідності модернізації викладання дисципліни «Гімнастика з методиками викладання». Зокрема, наші дані узгоджуються з роботою Єретика (2025), де наголошено на важливості інтеграції гімнастики як базової дисципліни у професійну підготовку фахівців, та Стасенко (2025), яка підкреслює розрив між традиційними методами і сучасними вимогами студентів. Підтвердженням цього є й дослідження Павелька, Пономарьова, Царенка та Сокирка (2024), де обґрунтовано напрями удосконалення викладання гімнастики для майбутніх тренерів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

Зарубіжні праці (Ghorbel et al., 2025; Jurat, 2024) свідчать, що впровадження технологій *flipped classroom* та компетентнісного підходу у вивченні гімнастики забезпечує значне зростання методичних умінь і самостійності студентів, що повністю корелює з отриманими нами результатами. Експериментальні дані Ömer (2024) також

підтверджують високу ефективність гімнастики у розвитку фізичних якостей, що є важливою складовою нашої освітньої моделі.

Разом із тим, дослідження має певні обмеження. По-перше, експериментальна вибірка охоплювала здобувачів лише одного ЗВО, що обмежує можливості генералізації результатів. По-друге, застосовані інноваційні методики (відеоаналіз рухів, змішане навчання) вимагали додаткового технічного забезпечення, яке не завжди доступне у всіх закладах. По-третє, у роботі недостатньо охоплено довготривалу динаміку змін компетентностей, що потребує подальших лонгітюдних досліджень.

Удосконалення викладання освітнього компонента «Гімнастика з методиками викладання» доцільно спрямувати на формування професійних компетентностей майбутніх бакалаврів спеціальності А7 «Фізична культура і спорт». Насамперед, навчальний процес має забезпечувати не лише оволодіння технікою виконання гімнастичних вправ, а й розвиток методичних та дослідницьких умінь, що дозволять випускникам ефективно організовувати й проводити заняття з гімнастики у різних освітніх і тренерських середовищах.

Важливим напрямом є інтеграція інноваційних освітніх технологій. Використання технології *flipped classroom* сприяє активізації самостійної роботи студентів: теоретичний матеріал вони опановують завчасно, а навчальні заняття зосереджуються на практичному відпрацюванні техніки й обговоренні методичних аспектів. Поєднання традиційних форм занять зі змішаним навчанням та цифровими платформами (Moodle, Google Classroom) дозволяє організувати більш гнучкий і персоналізований освітній процес. Додаткову ефективність забезпечує застосування цифрових засобів відеоаналізу рухів, що робить процес навчання об'єктивним, наочним і орієнтованим на індивідуальну корекцію помилок.

Не менш важливим є формування методичної компетентності. Студенти повинні не лише відтворювати вправи, а й навчатися складати конспекти занять, календарні плани, розробляти й проводити власні фрагменти уроків. Така діяльність формує навички педагогічного проектування, рефлексії та диференціації навчального процесу з урахуванням рівня підготовленості учнів чи спортсменів.

Особливе місце слід відвести розвитку дослідницьких навичок. У рамках дисципліни доцільно включати міні-дослідження (наприклад, оцінювання ефективності окремих вправ чи методик, спостереження за динамікою розвитку рухових якостей), що формують у студентів уміння працювати з емпіричними даними, аналізувати результати та робити науково обґрунтовані висновки.

Таким чином, удосконалення викладання ОК «Гімнастика з методиками викладання» передбачає поєднання класичної гімнастичної школи з інноваційними педагогічними підходами, що в комплексі забезпечує формування професійних компетентностей, розвиток дослідницько-методичних умінь та підвищення готовності бакалаврів до майбутньої діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

Сучасна підготовка бакалаврів спеціальності А7 «Фізична культура і спорт» вимагає не лише володіння методиками викладання гімнастики, але й здатності працювати у міжнародному освітньому та спортивному просторі. Саме тому вивчення освітнього компонента «Іноземна мова» набуває особливого значення. Воно забезпечує опанування професійної термінології гімнастики, що стає підґрунтям для інтеграції українських студентів у світову наукову та практичну спільноту.

Так, у навчальний процес інтегруються базові англомовні терміни гімнастики (*handstand* – стійка на руках, *vault* – опорний стрибок, *balance beam* – колода, *somersault* – сальто, *cartwheel* – колесо, *pommel horse* – кінь з ручками; *routine* – комбінація вправ; *spotter* – страхувальник; *dismount* – зіскок, *parallel bars* – паралельні бруси тощо). Викладач іноземної мови не лише перекладає ці поняття, але й пропонує студентам використовувати їх у контексті практичних

завдань: складання інструкцій до вправ, опис рухових дій, моделювання фрагментів занять англійською мовою.

Засвоєння таких термінів не є самоціллю, воно безпосередньо інтегрується в навчальний процес із гімнастики. Наприклад, під час виконання вправ студенти можуть отримувати інструкції англійською мовою («Perform a cartwheel on the balance beam», «Check your body alignment in the handstand»), що сприяє формуванню двомовної професійної компетентності.

Практичне значення має також робота з англомовними науковими та методичними матеріалами. Студенти отримують завдання опрацювати уривки з міжнародних підручників (*Gymnastics: Skills, Techniques, Training*), відеоуроки з олімпійських каналів або статті з баз Scopus і Web of Science, після чого вони готують власні презентації чи міні-звіти. Такий підхід дозволяє їм одночасно вдосконалювати навички читання та перекладу спеціальної літератури, а також застосовувати знання у методичній практиці.

Ще одним ефективним інструментом є підготовка студентами micro-teaching sessions – коротких фрагментів занять, де вони пояснюють і демонструють вправи англійською мовою. Наприклад, «Today we practice a forward roll (*somersault*). First, keep your chin tucked to your chest...» або «Spotter's role is to assist during a handstand. Always keep your hands close to the gymnast's waist...»

Означене не лише розвиває їхню професійну термінологічну базу, але й формує вміння чітко й доступно пояснювати рухові дії англійською, що є особливо актуальним у контексті міжнародних освітніх програм та тренерських стажувань за кордоном. Таким чином, розширюється лінгвістичний інструментарій майбутніх фахівців, дозволяючи їм вільно працювати з англомовними матеріалами й комунікувати у професійному середовищі; підвищується якість методичної та практичної підготовки, оскільки студенти оволодівають здатністю застосовувати іншомовні інструкції й адаптувати їх до освітнього процесу.

Отже створюються умови для формування конкурентоспроможного фахівця, здатного не лише викладати гімнастику в українському освітньому просторі, але й представляти власні методичні напрацювання на міжнародних наукових конференціях, тренерських форумах і в академічних виданнях.

Такий підхід має подвійний ефект: по-перше, студенти глибше засвоюють методичний матеріал з гімнастики завдяки його повторному опрацюванню іншою мовою; по-друге, формується здатність застосовувати іноземну мову як інструмент професійної комунікації, що відповідає сучасним вимогам до мобільності та інтеграції у міжнародний освітньо-науковий простір.

У результаті викладання іноземної мови виходить за межі «загальної лексики» та стає важливою складовою підготовки конкурентоспроможного фахівця, спроможного презентувати власні методичні розробки, брати участь у міжнародних проєктах і вільно користуватися світовим науково-методичним ресурсом у сфері фізичної культури і спорту.

Висновки

Освітній компонент «Гімнастика з методиками викладання» є ключовим у підготовці бакалаврів спеціальності А7 «Фізична культура і спорт», оскільки забезпечує формування рухових, методичних і педагогічних компетентностей, необхідних для майбутньої професійної діяльності.

Аналіз сучасних наукових джерел і практичний досвід викладання підтверджують потребу в модернізації традиційних підходів через упровадження інноваційних технологій навчання, зокрема flipped classroom, цифрового відеоаналізу рухів та елементів змішаного навчання.

Інноваційна модель викладання сприяє активізації самостійної роботи студентів, удосконаленню техніки виконання вправ, формуванню рефлексивних і дослідницьких навичок, що підвищує якість засвоєння навчального матеріалу та рівень професійної готовності майбутніх фахівців.

Особливого значення набуває інтеграція з освітнім компонентом «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», під час якого студенти опановують професійну термінологію гімнастики англійською мовою, що розширює їхні можливості академічної мобільності, доступу до міжнародних джерел та участі у професійній комунікації на глобальному рівні.

Отримані результати підтверджують ефективність запропонованої методичної моделі та дають підстави рекомендувати її до впровадження у закладах вищої освіти з метою підвищення якості підготовки бакалаврів спеціальності А7 «Фізична культура і спорт».

Перспективи подальших досліджень убачаються у розширенні експериментальної бази, апробації моделі викладання на різних освітніх рівнях (бакалаврат – магістратура), а також інтеграції елементів когнітивно-моторного тренінгу та біомеханічного аналізу як засобів підвищення ефективності методики викладання гімнастики. Також поглиблене вивчення ролі «Іноземної мови» у формуванні професійної комунікативної компетентності майбутніх викладачів і тренерів, зокрема через акцент на іншомовній спортивній термінології та підготовку до міжнародної наукової співпраці.

Список використаних джерел

1. Айунц, В. І., & Мельничук, Д. Р. (2010). *Основи методики викладання гімнастики: Навчальний посібник*. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка.
2. Худолій, О. М. (2008). *Основи методики викладання гімнастики* (Т. 1–2). Харків: ОВС.
3. Малинський, І. Й., Крупеня, С. В., Сергієнко, Ю. П., & Лаврентьєв, О. М. (2021). *Гімнастика: навчальний посібник*. Ірпінь: Університет ДФС України.
4. Єретик, А. А. (2025). Гімнастика і методика її викладання як базова дисципліна. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, (22), 121–126. <https://doi.org/10.31499/2307-4914.22.2025.2365>
5. Павелько, О. М., Пономарьов, В. О., Царенко, К. В., & Сокирко, О. С. (2024). Удосконалення викладання дисципліни «Гімнастика з методиками викладання» для майбутніх тренерів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». *Академічні візії*, (38). С. 1-9. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17187931>
6. Стасенко, О. А. (2025). Методика викладання гімнастики як навчальна дисципліна. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, (22), 127–133. <https://doi.org/10.31499/2307-4914.22.2025.2463>
7. Ghorbel, A., Chaabene, H., & Negra, Y. (2025). Flipped classroom approach for gymnastics learning. *Active Learning in Higher Education*, 26(2), 113–125. <https://doi.org/10.1177/17479541241301382>
8. Jurat, D. (2024). Development of specific competencies in gymnastics in specialized higher education. *Physical Education of Students*, 28(3), 152–160. <https://doi.org/10.15561/20755279.2024.0307>
9. Ömer, Ö. (2024). The effects of gymnastics training on flexibility and strength parameters of gymnasts. *Science of Gymnastics Journal*, 16(1), 45–56. <https://doi.org/10.52165/sgj.16.1.45-56>